

ת"פ 58682/06/14 - מדינת ישראל נגד לואי בן עבדאללה דמלחי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 58682-06-14 מדינת ישראל נ' דמלחי

בפני כב' השופט משה גלעד
המאשימה

מדינת ישראל
באמצעות פמ"ח
ע"י ב"כ עו"ד גב' ש. קדם-נימצן

נגד
הנאשם

לואי בן עבדאללה דמלחי
ע"י ב"כ עו"ד ד. גלעד

גזר דין

א. כללי

ביום 07.10.14, מועד שנקבע לשמיעת כל הראיות וסיכומים, אך בטרם החלו להישמע הראיות, הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו הודה הנאשם בעובדות כתב אישום מתוקן (סומן א') (להלן: "כתב האישום") והורשע, על-פי הודאתו, בעבירות של **דרישת נכס באיומים**, לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ושל **חבלה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 333 + 335(א)(1) לחוק העונשין.

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש.

ב. עובדות כתב האישום המתוקן

בתאריך 22.6.14 סמוך לשעה 20.30, בג'יסר א- זרקא, הסתתר הנאשם בסמטה בה פסע גאלב שהאב (להלן: "המתלונן").

בשעה שעבר המתלונן על פניו של הנאשם, זינק לעברו הנאשם, תפס את כתפיו של המתלונן בשתי ידיו ודרש ממנו כסף בכוונה לגנבו.

המתלונן דחף את הנאשם, קילל אותו וסטר על פניו. אז שלף הנאשם סכין בעל להב נשלף ("סכין יפנית"), שלף את הלהב באמצעות ידו ודקר באמצעותו את המתלונן בפניו שלא כדין (להלן: "הדקירה"). (בסעיף 3 לכתב האישום נפלה

טעות קולמוס כיוון שנרשם כי הנאשם דקר את "הנאשם" וברור כי הכוונה למתלון - מ.ג).

כתוצאה מן הדקירה, נגרם למתלון חתך באורך של כ-5 ס"מ בפניו, תחת עינו השמאלית, פניו זבו דם, הוא פונה באמצעות אמבולנס לקבלת טיפול רפואי בבית החולים "הלל יפה" בחדרה, שם נתפר החתך בפניו, ואילו הנאשם נמלט מהמקום.

ג. הראיות לעונש

מטעם התביעה הוגש הרישום פלילי בעניינו של הנאשם אשר התיישן אך טרם נמחק (ט/1). מרישום זה עולה כי הנאשם הורשע בשנת 2006 ע"י בית משפט השלום לנוער, בעבירה של **חבלה כשהעבריין מזויין**, לפי סעיף 335(1) לחוק העונשין. העבירה בוצעה בשנת 2005 כשהנאשם היה כבן 17 וכיום הינו כבן 26 שנים.

כן הוגש תיעוד רפואי בעניינו של המתלון (ט/2) ותמונות הפציעה בפניו כשהיא מכוסה בתחבושת (ט/3). מן התיעוד הרפואי עולה כי הפצע נתפר והמתלון לא אושפז בבית החולים אלא שוחרר לביתו כעבור מספר שעות.

ד. טיעוני המאשימה

בטיעוניה בכתב (ט/4) ובעל-פה, הטעימה ב"כ המאשימה את נסיבות העבירה שכללו לדעתה תכנון מוקדם, לרבות הצטיידות בסכין ומארב למתלון בסמטה חשוכה. כן הדגישה ב"כ המאשימה את תוצאות מעשי הנאשם, חתך בפניו של המתלון מתחת לעינו השמאלית ואת פוטנציאל הנזק הרב שהיה טעון במעשי הנאשם, בשל מיקום החתך.

ב"כ המאשימה הדגישה כי לנאשם הרשעה בעבירת אלימות דומה שאף אם התיישנה, יש בה ללמד על הצורך בהרתעתו מביצוע עבירות דומות נוספות.

כן נטען, כי בשל ריבוי עבירות האלימות בחברה, יש צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות מעין אלה.

ב"כ המאשימה עתרה לקבוע מתחם עונש הולם נפרד לכל אחת מהעבירות, שלטענתה הן מהוות שני אירועים.

לדבריה, מתחם הענישה ההולם ביחס לעבירה של דרישת נכס באיומים, נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל וביחס לעבירה של חבלה חמורה, נע בין 18-48 חודשי מאסר בפועל. את טיעוניה לעניין עמדתה העונשית תמכה ב"כ המאשימה בפסיקה.

ב"כ המאשימה רואה בדרישת הכסף באיומים "אירוע" נפרד מעבירת האלימות שבאה בעקבות דרישת הכסף ועל כן, לדעתה, למרות שמדובר ברצף אחד במהלכו בוצעו שתי עבירות כלפי אותו מתלון, יש לקבוע כי אלה "אירועים" נפרדים, ובהתאם, לקבוע מתחמי עונש הולם שונים.

אולם, בטיעוניה בע"פ הוסיפה ב"כ המאשימה, כי ככל שבית המשפט יראה בעבירות "אירוע אחד", אזי מתחם העונש ההולם הראוי בנסיבות המקרה, בגין שתי העבירות, נע בין 2.5-5.5 שנות מאסר בפועל. למעשה בהציעה מתחם זה

צברה ב"כ המאשימה את הרף התחתון של שני המתחמים וכך עשתה לרף העליון (פחות 6 חודשים).

כללו של דבר, ב"כ המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלונן בגין הנזק הפיסי ובגין עוגמת הנפש שנגרמה לו.

עוד הוסיפה ב"כ המאשימה, כי על אף שנחתם בין הצדדים הסכם סולחה, עד היום לא קיבל המתלונן כל פיצוי מהנאשם ולא נעשה כל מאמץ אחר על-ידו לפיצוי על הנזק שנגרם בשל העבירות שביצע.

ה. טיעוני ההגנה לעונש

הסנגור טען בכתב (1/ס) ובעל-פה, כי מדובר באירוע שהתרחש ברצף אחד, כלפי קורבן אחד ומכאן שיש לראות בשתי העבירות שביצע הנאשם "אירוע" אחד ועל כן, יש לקבוע מתחם עונש הולם לאירוע כולו.

מבלי להקל ראש במעשי הנאשם, הפנה הסנגור לחלקו של המתלונן בהסלמת האירוע, משדחף את הנאשם, קילל אותו וסטר על פניו. על רקע התנהגות המתלונן באירוע, ביקש הסנגור לראות את דרגת אשמו של הנאשם כפחותה.

עוד הטעים הסנגור, כי למתלונן לא נגרם נזק פיסי משמעותי, כי אם חתך באורך של 5 ס"מ אשר נתפר בבית החולים, הנאשם שוחרר לביתו באותו לילה והחתך לא הצריך טיפולים נוספים.

הסנגור הפנה לפסיקה, במקרים בהם נגזרו במקרים דומים, לדעתו, עונשים הנעים בין 5-15 חודשי מאסר בפועל (מרבית הפסיקה עוסקת בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות והושתו עונשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שרות).

לסיכום, הסיגור הציע בנסיבות מקרה זה מתחם עונש הולם הנע בין חצי שנת מאסר ל- 15 חודשי מאסר בפועל.

באשר ל"עונש המתאים" בתוך מתחם העונש ההולם מנה הסנגור את הנסיבות הבאות לקולא: גילו הצעיר של הנאשם; העובדה כי הנאשם תפקד "לרוב" בצורה נורמטיבית אשר עד למעצרו עבד ופירנס את אמו; הודאת הנאשם שחסכה מזמנו של בית המשפט ובעיקר חסכה את עדות המתלונן; העובדה שהנאשם נטל אחריות על מעשיו ממנה יש ללמוד על תחילת חרטה; כן ביקש הסנגור להתחשב בכך שלנאשם היו נסיבות חיים קשות. הנאשם התגורר עד למעצרו בבית אמו הגרושה יחד עם אחותו, ופרנס אותן מעבודתו, ואף עמד לפני אירוסין, אך בעקבות מעצרו בוטלו האירוסין, וגם לאירוסיו אחותו לא יוכל להגיע בשל מאסרו. לדברי הסנגור, גם למצוקה הכלכלית אליה נקלעה המשפחה היתה השפעה על ביצוע המעשה.

עוד ציין הסנגור, כי נחתם הסכם סולחה בין הצדדים אולם, משפחת הנאשם לא יכלה לשלם את סכום הפיצויים שנקבע

בהסכם בשל המצב הכלכלי הקשה אליה נקלעה, ובשל כך ההסכם לא הוצג בפני בית המשפט. (תימוכין לכך שנחתם הסכם סולחה, עוד בשלב המעצר, אך סכום הפיצויים לא שולם, ניתן למצוא בטיעוני ב"כ המאשימה בכתב ט/4).

לסיום, עתר הסנגור להשית על הנאשם עונש ברף התחתון של מתחם העונש שהוצע על-ידו.

הנאשם בדבריו האחרונים ביקש סליחה על מעשיו.

ו. דין

בהתאם לסעיף 40ג. לחוק העונשין, במקרה של ריבוי עבירות, השאלה הראשונה עליה נדרש בית המשפט להשיב בבואו לגזור את דינו של הנאשם היא, האם העבירות נשוא האישום מהוות "אירוע" אחד או שמא מדובר בכמה "אירועים".

על פי סעיף זה, אם קבע בית המשפט כי מספר עבירות אותן ביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד", אזי עליו לקבוע את מתחם הענישה ההולם לאירוע כולו ולגזור עונש כולל לכל העבירות שבאותו "אירוע" (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין). אם קבע בית המשפט כי מספר עבירות מהוות כמה "אירועים", אזי עליו לקבוע את מתחם הענישה ההולם ביחס לכל "אירוע" בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים, ואם גזר עונש נפרד לכל אירוע, אזי עליו לקבוע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין).

אף אם קבע בית המשפט כי מספר עבירות מהוות "אירוע" אחד, עליו להתחשב בעת גזירת העונש, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, ולשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת (סעיף 40ג(ג) לחוק העונשין).

לאחרונה נדונה על ידי בית המשפט העליון, פרשנות המונח "אירוע" שבסעיף 40ג לחוק העונשין בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, (29.10.14) (להלן: "**עניין ג'אבר**").

בעניין ג'אבר הוסכם על-ידי כל חברי ההרכב (כב' השופטים י' דנציגר, ד' ברק-ארז וע' פוגלמן) כי המונח "אירוע" רחב מהמונח "מעשה" וכי "אירוע אחד" יכול לכלול מספר מעשים. עם זאת, כב' השופטים י' דנציגר וד' ברק-ארז (שלהערתה הצטרף כב' השופט פוגלמן), נחלקו בנוגע להנמקה המשפטית ולמבחנים שצריכים לשמש להגדרתם של המונחים "אירוע" ו"מעשה".

לשיטת כב' השופטת ד' ברק-ארז, יש לקבוע את תחומי ה"אירוע" בהתאם למבחן חדש - מבחן "הקשר הדוק" - אשר לפיו, עבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. המובן שניתן למונח "קשר הדוק" יתפתח ממקרה למקרה, ואולם ברגיל, קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה:

"[...] לשיטתי, נקודת המוצא לפרשנותו של המונח "אירוע" צריכה להיגזר מהבנת התכלית העומדת ביסוד דרישתו של תיקון 113 כי בית המשפט יקדים לגזירת הדין את תחימת גבולותיו של ה"אירוע". ביסוד הדברים עומדת ההכרה בערך הנודע לכך שבית המשפט יקבע מתחם ענישה אחד לפעולות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, תוך התייחסות לכך שהתבצעו בדרך זו. בעיקרו של דבר, התשובה לשאלה מהם גדרי ה"אירוע" תיגזר מניסיון החיים, כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. המובן שיינתן למונח "קשר הדוק" יתפתח ממקרה למקרה ואין צורך לקבוע אותו באופן קשיח כבר כעת. עם זאת, ניתן לומר כי ברגיל קשר כזה בין עבירות ימצא כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה (אך מבלי שפרמטרים אלה ימצו את מבחני העזר האפשריים לבחינת עוצמתו של הקשר בין העבירות). כך, לדוגמה, ניתן להתייחס למקרה שבו אדם פורץ לבית, גונב ממנו פריטים שונים ונמלט מן המקום כשהוא נוסע באופנוע במהירות מופרזת. המשטרה דולקת בעקבותיו, ומתנהל מרדף שבסופו הוא נתפס לאחר שגם ניסה לתקוף שוטר. ברי כי בדוגמה זו עבר המבצע עבירות רבות ושונות, וכי אף ניתן לפצלן למספר "מעשים". עם זאת, כולן בוצעו בסמיכות זמנים רבה ויש ביניהן קשר הדוק, כך שיש לראות בהן חלק מ"אירוע אחד"...."

כאמור, לעמדת כב' השופטת ד' ברק-ארז הצטרף כב' השופט פוגלמן אלא שלפי שיטתו, המונח "אירוע אחד" רחב מספיק כדי לכלול "גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכל - כל עוד הם מהווים מסכת עבריינית אחת". כלומר לפי השקפתו, הבחינה אם העבירות השונות שביצע הנאשם מהוות "אירוע אחד" היא תכליתית-פונקציונאלית.

בדעת מיעוט, סבר כב' השופט דנציגר כי המבחן לקביעה אם מדובר ב"אירוע" אחד או יותר, הינו המבחן הטכני-צורני שנקבע לגבי המונח "מעשה" לצורך סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשל"א-1971 (להלן: "חסד"פ") ולצורך האבחנה במקרה בו נקבע כי מדובר באירוע אחד שבו מספר "מעשים" "ייעשה שימוש במבחן ה"מהותי-מוסרי" שנקבע לגבי המונח "מעשה" שבסעיף 186 לחסד"פ (ראו ע"פ 1742/91 עמי פופר נ' מדינת ישראל (4.12.97)).

אני סבור כי עיון בעובדות המקרה בזיקה למבחנים הנ"ל, מלמד כי עסקינן באירוע אחד מתפתח (אך בעל "קשר פנימי הדוק", בין שתי העבירות שבוצעו במסגרתו), שבמהלכו ביצע הנאשם את העבירות בהן הורשע.

בנסיבות אלו, הרי שיש לקבוע, כי עסקינן באירוע אחד ובו שני "מעשים" - האחד "מעשה" הקשור לעבירה של דרישת נכס באיומים" שעיקרה עבירת רכוש והשני, הקשור לעבירת האלימות של "חבלה חמורה בנסיבות מחמירות". (אפרט דעתי בנושא זה בהמשך).

מכל מקום, גם לו קבעתי כי מדובר בשני "אירועים" ולא ב"אירוע" אחד שבו שני "מעשים", אין לקבל את עמדת ב"כ המאשימה לפיה יש לערוך צבירה בין הטווחים של שני מתחמי העונש ההולם. החוק קבע כי במקרה של ריבוי עבירות שהינו גם ריבוי אירועים, ייקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע, ואחר כך יחליט בית המשפט על עונש כולל או עונשים

נפרדים, ואם החליט לגזור עונשים נפרדים, על מידת החפיפה או ההצטברות ביניהם. אין בחוק הוראה בדבר "הצטברות מתחמים" ואין ליצור הוראה כזאת יש מאין.

ו.(1) מתחם העונש ההולם

העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה שמשמעותו "קיום יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".

על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מהעבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40ט. לחוק העונשין.

באשר לערך החברתי שנפגע - בטחונו האישי של כל אדם והאינטרס לשלמות גופו - קבע בית המשפט העליון בענין **ג'ורבאן**, כדלקמן:

"העבירות בהן הורשע המערער - דרישת נכס באיומים ואחזקת סכין שלא כדין - הן קשות, לרוב הן מכוונות כלפי אנשים תמימים, ההולכים להם ברחובה של עיר, או כאלה העובדים לפרנסתם. באמצעות הטלת אימה ופחד גוזלים אותם עבריינים נכסים וסכומי כסף מבעליהם, שעמלו קשה להשגתם. לפעמים הקרבנות נבחרו בצורה שרירותית ולפעמים במכוון בשל ההנחה שקבוצות אלה או אחרות קלות יותר לניצול. המשותף הוא שהקורבנות "תרמו" לבחירתם בכך שהעזו לצאת מבתיהם ולהתייצב במרחב הציבורי כמטיילים, כעובדי אורח או כעובדים לפרנסתם במקום פתוח לציבור. בית המשפט מחוייב להגן על הקרבנות ולהטיל ענישה מרתיעה שתסייע במיגור תופעה מעין זו". (ע"פ 1938/13 רפיק ג'ורבאן נ' מדינת ישראל (27.2.14)).

כן עמד בית המשפט העליון, פעמים רבות, על חומרת עבירות אלימות ובמיוחד אלימות באמצעות נשק קר ועל הצורך בענישה משמעותית שתהווה גמול הולם לאינטרסים והערכים החברתיים החשובים הנפגעים במקרים מסוג זה (ראו למשל: ע"פ 7360/13 טאהא נ' מדינת ישראל (13.1.2014), והאסמכתאות המופיעות שם).

יפים לעניין זה גם דבריו של המשנה לנשיא (בדימוס) מ' חשין, בע"פ 8314/03 רג'אח שיהד בן עווד נ' מדינת ישראל (7.6.2005):

"בית-המשפט חייב להעלות את תרומתו הצנועה במלחמה הקשה שיש לחברה בישראל באלימות הגוברת והולכת ברחובות ובבתים, ותרומה זו תמצא את ביטויה בעונשים החמורים ששומה עליהם על בתי-המשפט לגזור על מעשי אלימות שפשו במקומנו

כמגיפה. עלינו למוד את הרחמים שבליבנו כמידה הראויה להם, והרי ידענו כי כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן. יצא הקול מבית-המשפט ויילך מקצה הארץ ועד קצה. יצא הקול ויידעו הכל כי מי ששורשע בעבירת אלימות יישא בעונש חמור על מעשהו. והעונש יהיה על דרך הכלל כליאה מאחורי סורג ובריח. וככל שיעצם מעשה האלימות כן תארך תקופת המאסר."

ובע"פ 6867/06 **בוטרוס עזאם נ' מדינת ישראל** (12.10.08), נקבע כדלקמן:

"[...] על עבירות אלימות דובר רבות בתקופה האחרונה בבית משפט זה, וזאת לאור החשש כי תופעה זו הולכת ומתפשטת בחברה הישראלית, כאשר אנו עדים לא אחת לפתרון סכסוכים בדרכי אלימות ואף להפעלת אלימות בעבור עניינים של מה בכך. מוסכם על כולם כי על בית המשפט, אשר בתוך עמו הוא יושב, להירתם למאבק בנגע האלימות באמצעות הטלת עונשים מרתיעים בעבירות אלימות. וכך אמרתי באחת הפרשות:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האלימות והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה"
(ע"פ 4173/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (16.8.07)).

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש להתחשב בכך שמעשי הנאשם, ככל שמדובר בעבירה של "דרישת נכס באיומים", הינם פרי תכנון מוקדם ולא מדובר באירוע ספונטני. הנאשם יצא באופן מתוכנן מביתו כשברשותו סכין כדי "לצוד" עובר אורח ולגזול ממנו את כספו. אף אם הנאשם לא אחז בסכין בידו כבר מתחילת האירוע, הרי שהסכין היה ברשותו. כן ראוי לציין, כי אמנם תוצאת האלימות במקרה זה אינה מהקשות והחמורות ביותר האפשריות. אולם, אין להקל ראש גם בחתך זה ובייחוד כשהוא מצוי במקום בולט וגלוי כמו פניו של אדם, ומכל מקום יש להתחשב גם בנזק החמור שעלול היה להיגרם למתלונן כתוצאה מתקיפתו באמצעות סכין מתחת לעינו. יש לזכור כי לעיתים, ההבדל בין דקירה קלה לדקירה חמורה או קטלנית, נעוץ "במרחק הגיאוגרפי" שבין הדקירה לעורק ראשי או איבר חיוני כמו העין או הלב, ולעיתים, במרחק שבין זירת הדקירה למקום בו מוגש לקורבן טיפול רפואי. דהיינו, במקרים רבים תוצאה חמורה או קטלנית הינה עניין של "מזל" בלבד. יחד עם זאת, לגבי העבירה של "חבלה חמורה בנסיבות מחמירות" במסגרתה נעשה שימוש בסכין, לא ניתן לומר כי היה תכנון מבעוד מועד לעשות בה שימוש, ונראה כי השימוש בסכין בא בעקבות הקללות, הדחיפות והסטירה שסטר המתלונן לנאשם. אולם, גם אם הנאשם לא תכנן לעשות שימוש בסכין מלכתחילה, הוא היה צריך לצפות שהוא עלול להשתמש בה אם העבירה של "דרישת הנכס באיומים" "תסתבך", כפי שאכן קרה.

דהיינו, למתלונן היתה "תרומה" מסוימת להתפתחות אירוע האלימות, ואתחשב גם בנסיבה זאת בבואי לקבוע את "אשמו" של הנאשם לצורך קביעת מתחם העונש ההולם.

כמו כן, אתחשב בכך שהנאשם היה היוזם והאחראי הבלעדי להתלקחות האירוע ולתוצאות מעשיו.

משקבעתי כי מדובר באירוע אחד, נותר לי לבחון עתה האם מדובר ב"מעשה אחד" או ב"מעשים שונים", בגדרו של אותו אירוע.

על פי עמדת שופטי הרוב **בעניין ג'אבר**, הקביעה אם לפצל את האירוע למספר "מעשים" (לצרכיו של סעיף 186 לחסד"פ) תיעשה על-פי המבחנים שפותרו בפסיקה, דהיינו "המבחן הצורני-עובדתי" ו"המבחן המוסרי".

מבחינה צורנית-טכנית, תקיפתו של הנאשם את המתלונן בסכין וגרימת החבלה בפניו היתה בהמשך ישיר, ובזיקה, לניסיון לגזול את כספו ולהתנגדותו של המתלונן למעשיו של הנאשם, ומכאן שלפי מבחן זה שתי העבירות מהוות "מעשה אחד".

אולם, אני סבור, כי לפי המבחן המוסרי - שהוא המבחן העיקרי הנשקל בשלב זה ובמסגרתו מתמקדים בנזקים שגרמה התנהגותו של העבריין לנפגעי העבירה ובאינטרס החברתי שנפגע - יש לראות במעשיו של הנאשם שני "מעשים", שכן עבירת האלימות פוגעת בערך החברתי המוגן של שלמות הגוף ובטחונו האישי של כל אדם, והעבירה של "דרישת נכס באיומים" פוגעת בעיקר בערך החברתי המוגן של שמירת הרכוש של כל אדם.

אציין, כי גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, עדיין מלאכת הענישה אינה מעשה טכני של הצמדת "תג מחיר" לרכיבים ונסיבות הניתנים להגדרה מראש והפקת העונש על פי נוסחה מתימטית מדויקת. גם בעבירות שבפני, קשת הענישה רחבה וניתן למצוא בפסיקה עונשים חמורים יותר וקלים יותר, על פי הנסיבות. גם בעת האחרונה עמד בית משפט העליון על כך שקשת הענישה במקרים בהם מדובר בעבירות אלימות שבוצעו תוך שימוש בנשק קר היא רחבה (ראו: ע"פ 5153/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.1.2014)) ובסופו של יום לא נס ליחה של הקביעה כי שיטת משפטנו נוקטת ב"ענישה אינדיבידואלית".

סופו של דבר, לאחר שנדרשתי למכלול השיקולים הרלוונטיים לרבות הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות, מידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט. לחוק העונשין, תוך התחשבות בכך שהנאשם ביצע שתי עבירות שונות, כל אחת חמורה כשלעצמה, אני קובע כי מתחם הענישה ההולם באירוע, לפי נסיבות העבירות אותן ביצע הנאשם, נע בין 12-36 חודשי מאסר.

ו.2) העונש המתאים בתוך המתחם

באשר לנסיבות שאינן קשורות למעשה העבירה, לא הובאו בפני נסיבות המובילות להעדפת שיקולי שיקום בעניינו של הנאשם, מלבד הדברים הכלליים שהשמיע הסנגור באשר למצבו המשפחתי והכלכלי הקשה, והעדר עבר פלילי מכביד (סעיף 40יא.11) (לחוק העונשין) בעברו ביצע הנאשם עבירת חבלה כשהוא מזויין, עבירה עליה חזר בעניינו. כפי הנראה פֶּךְש הנאשם את העונש הקל שנגזר עליו - מאסר מותנה, "1 שקל קנס" והתחייבות להימנע מעבירה - בצורה בלתי נכונה והעונש לא הרתיעו. יחד עם זאת, אתחשב בכך שעברו הפלילי "התיישן".

ראוי להביא בחשבון לקולא את הודאת הנאשם אשר תרמה לחיסכון בזמן שיפוטי, וכן את החרטה שהביע בבית המשפט על מעשיו (סעיפים 40יא.4) ו- (6) לחוק העונשין). רק לאחרונה נפסק, כי הודאה שבצידה חיסכון בזמן שיפוטי מהווה שיקול משמעותי לקולא (ע"פ 4597/13 **אנטוניו פיצו נ' מדינת ישראל** (22.9.14); ע"פ 8288/11 **איינאו וודאג נ'**

מדינת ישראל (7.7.14). ככל שההודאה מוקדמת יותר, כך גדל החיסכון בזמן שיפוטי ומכאן שגם מידת ההתחשבות בהודאה כנסיבה לקולא מושפעת בהתאם (אציין, כי דעה שונה לפיה אין מקום להתחשב בשיקול של "חיסכון בזמן שיפוטי" כשיקול לקולא, הובעה במאמרם של יריב ואקי ויורם רבין **"הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה; תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא"**, הפרקליט נב תשע"ג, עמ' 413, בעמ' 454; ובמאמרו של שופט בית המשפט העליון דב לוי ז"ל **"גוזרים את הדין"**, המשפט א, 185 (1993), בעמ' 199).

בעניינינו הודה הנאשם בשלב מוקדם יחסית של המשפט, במועד אשר נקבע לשמיעת ראיות אך בטרם נשמעו הראיות ויש גם לזכור כי ההודאה באה לאחר שנעשה שינוי משמעותי בכתב האישום; מעבירה של "ניסיון לשוד" לפי סעיף 403 סיפא לחוק העונשין שהעונש המירבי בצידה 20 שנות מאסר, לעבירה של "דרישת נכס באיומים" לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין, שעונשה המירבי 5 שנות מאסר. גם העבירה של "חבלה בכוונה מחמירה" לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין שעונשה המירבי 20 שנות מאסר, שונתה לעבירה של "חבלה חמורה בנסיבות מחמירות", לפי סעיפים 333 + 335(א)(1) לחוק העונשין, שדינה 14 שנות מאסר. דהיינו, כפירת הנאשם בתחילת ההליכים לא היתה כפירת סרק.

עוד אתחשב בכך שהנאשם חתם עם המתלון על הסכם סולחה. אמנם לא קיים אותו כיוון שלא שילם את סכום הפיצויים שנקבע בו אולם, נראה שהדבר נובע ממצבו הכלכלי הקשה ולא מחוסר רצון להגיע לסולחה. יחד עם זאת, יש לזכור כי "הסולחה" לא באה במקום הדין והיא רק יכולה להקל במידה מסוימת, ובעניינינו אף פחות, כיוון שהפיצויים לא שולמו. עוד אתחשב בכך שנסיונות חייו של הנאשם היו די קשות כיוון שהיה עליו לפרנס את אמו הגרושה ואחותו ובדרך כלל תפקד באופן נורמטיבי ועבד למחייתו.

נוכח כל האמור, מצאתי כי יש להטיל על הנאשם עונש ממשי אשר ישקף את החומרה שבהתנהגותו, אך מנגד ישקלל את הנסיבות לקולא, לרבות את העובדה כי מדובר במאסר ראשון ובעיקר הודאתו המוקדמת על כל המשתמע ממנה, לעניין חרטה, מניעת עדות המתלון וחיסכון בזמן שיפוטי.

ז. סוף דבר

בהתחשב בכל השיקולים לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 21 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 23.6.14.

2. 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור, במשך 3 שנים, כל עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

3. 8 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור, במשך 3 שנים, כל עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון או עבירה של איומים.

אני מחייב את הנאשם לשלם למתלון ₪ 10,000 לפיצויים, עד ליום 1.6.15, באמצעות הפקדת סכום זה בקופת בית

המשפט. (ב"כ המאשימה תעביר למזכירות את פרטי המתלונן ומספר חשבון הבנק שלו).

הודעה לנאשם זכות הערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן והודע היום, כ' חשוון תשע"ה, 13.11.2014, בנוכחות הנאשם וב"כ הצדדים.